

'Made in Europe': Kina ozbiljno zaprijetila Europskoj uniji

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Subota, 02 Svibanj 2026 08:02

Objavljeno: Subota, 02 Svibanj 2026 08:02

Kina je krajem travnja uputila EU-u najizravniju trgovinsku prijetnju u nekoliko desetljeća. Ukoliko Unija nastavi s procedurom usvajanja Zakona o ubrzanju industrije (IAA), koji Peking smatra kršenjem svojih interesa, tvrdi da neće imati izbora "nego poduzeti protumjere radi štíćenja legitimnih prava i interesa svojih tvrtki".

Prijetnja nije stigla iznenada, ali vrijeme i ton signaliziraju da Peking ozbiljno shvaća što se u Bruxellesu sprema.

Europska komisija predstavila je 4. ožujka 2026. prijedlog uredbe IAA koji je odmah nazvan zakonom "Made in Europe".

Europski povjerenik Stephane Sejourne rekao je da će zakon "stvarati radna mjesta usmjeravanjem novca poreznih obveznika prema europskoj proizvodnji, smanjenjem ovisnosti i jačanjem ekonomske sigurnosti i suverenosti."

Zakon cilja tri strateška sektora: čiste tehnologije, automobilsku industriju te energetski intenzivne industrije kao što su čelik, aluminij i cement.

Konkretno, električni automobili koji primaju javnu potporu moraju biti sklopljeni u EU-u s najmanje 70 posto komponenti, isključujući bateriju, proizvedenih u 27 država članica.

Za čelik i aluminij propisani su minimalni pragovi niskougličnog sadržaja od 25 posto, a za cement pet posto.

Za strane investicije u strateškim sektorima zakon uvodi obvezni nadzor za ulaganja iznad 100 milijuna eura iz zemalja koje kontroliraju više od 40 posto globalnih proizvodnih kapaciteta u dotičnom sektoru - prag koji na papiru ne spominje Kinu, ali u praksi gotovo isključivo na nju cilja.

Cilj je povećati udio industrijske proizvodnje u BDP-u EU-a s 14,3 posto u 2024. na 20 posto do 2035.

Bruxellesu gori pod petama

Kontekst je ključan za razumijevanje zašto Bruxelles nije mogao čekati. Samo u 2024. i 2025. godini europski dobavljači u automobilskom sektoru najavili su više od 100.000 otpuštanja, a ankete pokazuju da oko polovice europskih dobavljača automobila razmatra smanjenje proizvodnih kapaciteta u EU-u.

Pozadina je kineska industrijska politika koja desetljećima premašuje ono što europski konkurenti mogu pratiti. Prema podacima OECD-a, kineske tvrtke primaju četiri do osam puta više državne potpore u odnosu na prihod nego konkurenti iz drugih zemalja, uz dodatke koje je teško precizno izračunati, a uključuju jeftine kredite i neizravnu potporu.

Procjene Međunarodne agencije za energiju pokazuju da je trošak proizvodnje baterijskih ćelija u Kini 20 do 35 posto niži nego u Europi. Trumpove carine praktički su zatvorile američko tržište za te proizvode, što Europu čini još privlačnijim odredištem za kineske viškove.

'Made in Europe': Kina ozbiljno zaprijetila Europskoj uniji

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Subota, 02 Svibanj 2026 08:02

Objavljeno: Subota, 02 Svibanj 2026 08:02

Oštra prijetnja

Kinesko ministarstvo trgovine u prijetnji nije biralo riječi. Njegov glasnogovornik izjavio je da IAA "nameće brojne restriktivne zahtjeve na strana ulaganja i može narušiti načela Svjetske trgovinske organizacije."

Preferencijalnu oznaku "EU porijeklo" u javnoj nabavi i javnoj potpori Peking je ocijenio kao investicijsku barijeru i "institucionalnu diskriminaciju."

Kineska gospodarska komora pri EU rekla je da zakon označava zaokret prema protekcionizmu koji će narušiti trgovinsku suradnju između EU-a i Kine.

Peking je od EU-a zatražio uklanjanje diskriminatornih zahtjeva prema stranim investitorima, obveznog prijenosa intelektualnog vlasništva i tehnologije te ograničenja u javnoj nabavi iz zakonodavnog teksta.

Kineska prijetnja protumjerama dolazi u trenutku kada EU istovremeno otvara i drugi front.

Carinjenje kineskih pošiljki

Vijeće EU-a finalno je odobrilo da od 1. srpnja 2026. svaka mala pošiljka vrijednosti ispod 150 eura koja ulazi u EU podliježe fiksnoj carinskoj pristojbi od 3 eura po tarifnoj stavki - mjera koja ostaje na snazi do 1. srpnja 2028., kada će biti zamijenjena redovnim carinskim tarifama.

Razmjeri promjene su impozantni.

Samo u 2024. godini u EU je ušlo oko 4,6 milijardi paketa u okviru tadašnjeg praga, a više od 90 posto potjecalo je iz Kine. EU procjenjuje da je do 65 posto tih pošiljaka bilo namjerno na rubu isplativosti radi izbjegavanja carina.

Platforme poput Sheina i Temua izgradile su čitave poslovne modele oko izravnog slanja robe potrošačima bez carinskih nameta, ali taj model od 1. srpnja više neće biti moguć.

EU komisar za ekonomiju Valdis Dombrovskis rekao je da mjera "predstavlja važan korak prema osiguranju jednakih uvjeta za europske tvrtke", a EU povjerenik za trgovinu Maroš Šefčovič ocijenio je carinske promjene "najambicioznijom carinskom reformom od osnivanja carinske unije 1968".

Što Peking može učiniti?

Jacob Gunter, analitičar berlinskog Mercator instituta za kineske studije, jednog od vodećih europskih think-tankova za pitanja Kine, objašnjava da Peking ne mora izravno komunicirati s europskim kompanijama prisutnim na kineskom tržištu, dovoljno je da one same zaključe kako je u njihovom interesu lobirati za "poslušniju europsku strategiju."

Tome u prilog ide i poznati obrazac kineskih protuudara: selektivna ograničenja pristupa tržištu, porezne i regulatorne istrage te promjena nabavnih preferencija prema europskim kompanijama

'Made in Europe': Kina ozbiljno zaprijetila Europskoj uniji

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Subota, 02 Svibanj 2026 08:02

Objavljeno: Subota, 02 Svibanj 2026 08:02

---

s velikom izloženošću Kini.

Po stručnjacima, tri su moguća scenarija.

U prvom, EU i Kina ulaze u pregovore — čemu Peking u svojoj izjavi ostavlja vrata otvorenim, a IAA se modificira u ključnim točkama kako bi se smanjila izravna diskriminacija kineskih investitora, možda modelom "priznatih partnera" koji bi Kini ostavljao ograničen pristup.

U drugom scenariju, EU usvaja zakon pretežno netaknut, Kina uvodi protuudare, najvjerojatnije u obliku istraga europskih kompanija i nabavnih ograničenja, a obje strane istovremeno trguju i prepiru se pred WTO-om, koji nema brzo rješenje.

U trećem scenariju, kombinacija kineskih prijetnji i unutarnjeg europskog lobija, posebno od strane zemalja s dubokim vezama s Kinom poput Njemačke i Mađarske, dovodi do tolikog razvodnjavanja zakona da "Made in Europe" postaje simbolički, a ne operativan.

Nikome nije lako popustiti

Zakon moraju zajednički usvojiti Vijeće EU-a i Europski parlament, što tipično traje nekoliko mjeseci i u čemu ključne odredbe mogu biti izmijenjene.

Pozadinska matematika je jednostavna i objašnjava zašto nijedna strana ne može lako popustiti: Europa gubi industrijska radna mjesta, Kina ima viškove kapaciteta kojima treba odredište, a SAD je zatvorio svoja vrata.

Ono što se trenutno odvija između Bruxellesa i Pekinga nije samo spor oko carinskih pragova i sadržajnih kvota - to je pregovaranje o tome kome će pripasti industrijska budućnost na bogatom europskom tržištu. (Hina)

'Made in Europe': Kina ozbiljno zaprijetila Europskoj uniji

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Subota, 02 Svibanj 2026 08:02

Objavljeno: Subota, 02 Svibanj 2026 08:02
